

Kronen og Gentofte

Prospekt af Jægersborg Slot tegnet af Johan Jacob Bruun, 1753. Jægersborg Slot eller Ibstrup Slot ses rage op over den foranliggende Jægergården. Prospektet er set fra sydvest fra en position omtrent mellem de nuværende veje Saantesvej og Jægervangen. Foto: Ole Tage Hartmann, Øregaard Museum.

Ved reformationen i 1536 overgik kirkegodset til Kronen, som herefter var langt den største jordbesiddelse med praktisk talt eneret til det område, som vi i dag kender som Gentofte Kommune.

Ibstrup Gård, beliggende ved det senere Jægersborg, var anvendt som kongens jagtgård siden Dronning Margrethes tid. Først under Frederik II blev der i midten af 1500-tallet tale om en egentlig kongelig beboelse på stedet. Gårdens storhedstid begyndte, da Christian IV opførte Ibstrup Slot.

Ibstrup Slot, som mindede meget om det samtidigt opførte Rosenborg, lå på et lille næs, omgivet af vand på 3 sider - Jægersborg Sø eller Søndersø og Hundesø. I 1648 skænkede Frederik III Ibstrup Slot til dronning Sophie Amalie. Med hende indledtes slottets glansperiode.

Efter etableringen af Dyrehaven nord for slottet i 1671 lod Christian V området, med slot og gård, kalde Jægersborg. I 1734-39 blev Jægergården opført efter tegning af generalbygmester Laurids de Thurah. Gården eksisterer i dag som en del af Jægersborg Kaserne. Selve slottet blev nedrevet i 1761.

I begyndelsen af 1500-årene var Kong Hans ejer af Hvidøre Kongsgård. I 1666 blev gården givet i fæste til kgl. historiograf Vitus Bering, som nedrev den i

1668 og opførte en ny gård længere mod nordvest. Den nye gård, som kaldtes Christiansholm efter Christian V, erhvervedes i 1746 af agent Just Fabritius, som opførte det nuværende landsted.

Ved Øresund, syd for Skovshoved, blev kongens nye dyrehave, Den lille Dyrehave, anlagt i 1622 som afløser for Christian IV's Rosenborg Dyrehave, der lå mellem Sølvgade og Triangelen. Det skovdækkede areal skulle, som Charlottenlund Skov, blive et af københavnernes mest yndede udflugtsmål.

Skoven var fra 1671 til 1682 ejet af Frederik III's søn Ulrik Frederik Gyldenløve, som navngav stedet Gyldenlund og opførte et 'lysthus', formentlig på samme sted, hvor Charlottenlund Slot ligger i dag. Fra Den lille Dyrehave og Gyldenlund til Jægersborg Dyrehave anlagdes den nuværende Ordrup Jagtvej.

I 1715 overgik Gyldenlund til kronprins Christian, den senere Christian VI. Han forærede i 1730 stedet til sin søster Prinsesse Charlotte Amalie, og i de følgende år opførtes Charlottenlund Slot med blandt andet materialer fra det gamle Københavns Slot.

Slottet stod herefter uforandret indtil 1880, hvor det efter tegning af professor Ferdinand Meldahl blev ændret til sit nuværende udseende. Ved ombygningen tilføjedes de to sidefløje og den store kuppel rejstes

over hovedbygningens midterparti. To år senere blev Kavalergården opført øst for slottet. Slottet anvendes i dag af Danmarks Hav- og Fiskeriundersøgelser.

Syd for Jægersborg mod landsbyen Gentofte lå der i 1600-tallet en skovstrækning kaldet Brødskoven. I 1650 anlagde Dronning Sophie Amalie skovarealet som dyrehave, Dronningens Dyrehave ved Gentofte.

Johan Hartvig Ernst Bernstorff, en hannoveransk greve, som i 1751 var blevet Danmarks udenrigsminister, fik området overdraget af Frederik V i 1752. J. H. E. Bernstorff antog i 1754 den franske arkitekt Nicolas-Henri Jardin til at forestå byggeriet af sit kommende landsted, Bernstorff.

Landstedet kom efterfølgende i 1842 i kronens besiddelse som Bernstorff Slot og blev benyttet som sommerbolig af Christian VIII og senere af Christian IX og dronning Louise. På grund af familiens tilhørsforhold til Europas fyrstehuse blev det en storhedstid for slottet. Efter Christian IX's død i 1906 blev Bernstorff Slot beboet af prins Valdemar indtil 1939. Under og efter 2. Verdenskrig har det været anvendt af Civilforsvaret og Beredskabsstyrelsen.